

★

— Θίασος Σεσίλ Σορέλ : σκηνή «Κεντρικοῦ»

«Η φημισμένη ήθοποιός της «Γαλλικής Κωμωδίας» ἤλθε γιὰ πρώτη φορά στήν 'Αθήνα, κ' ἔδωσε μὲ τὸ θίασό της τέσσερις παραστάσεις μὲ τὴν «'Αννα Καρένιν» τὴν «Ἐρωμένη τοῦ βασιλέως», τὸν «Μισάνθρωπο» καὶ τὴν «Σαπφώ».

Η Σεσίλ Σορέλ κατέχει δυὸ μυστικά : Τὸ μυστικὸ τῆς μεγάλης τέχνης καὶ τὸ μυστικὸ τῆς αἰωνίας νεότητος. Απὸ τὰ ταπεινὰ στρώματα ἀνέβηκε ξεκινῶντας, ἀνέβηκε χάρις στὸ ταλέντο

τῆς καὶ τὴν ὄμορφιά της στήν ψηλότερη κορυφὴ τῆς πρώτης σκηνῆς τῆς Γαλλίας. Έγινε grande artiste καὶ grande dame. Άλλα δὲ τὰ πράγματα ἔχουν ἔνα δριο, ἔνα φτάσιμο. Καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει κανεὶς νὰ σταματᾷ σοφά γιὰ νὰ κρατήσῃ διά τι κέρδισε, γιὰ νὰ μὴν σκοντίψῃ σ' ἀδυσηπτητα φράγματα ποῦ ὄρθωνονται μπροστὰ καὶ ποῦ τὸ σκληρότερο εἶνε ὁ «πανδαράτωρ χρόνος». Άπὸ τὴν πλευρὰν αὐτῆν οἱ 'Αθηναῖοι ἀργισαν νὰ δοῦν τὴ Σορέλ. Καὶ συνέβησαν δυὸ ἀντίθετες ἐκτυπώσεις. «Οσοι τὴν εἶδαν ἔλλοτε στὸ Παρίσι, διατήρησαν τὴν ύποθοιλή τῆς θείας της τέχνης ποῦ τὴν ἀντλούσαν περισσότερο ἀπὸ τὶς ἀναμνήσεις τους. Μὰ δοι τὴν εἶδαν τώρα γιὰ πρώτη φορά δὲν δικαιολόγησαν τὰ ἐγκώμια ποῦ σέρνει πίσω της ἡ μεγάλη καλλιτέχνις. Κι' αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια. Η Σεσίλ Σορέλ ἔχει παρελθόν. Καὶ παρελθόν δοξασμένο στὰ κλασικὰ ἔργα τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου γιὰ τὸ όποιον ὑπῆρξε μιὰ ἔθνικὴ καλλιτέχνις, προπαγανδίστρια τοῦ γαλλικοῦ πνεύματος, τῆς γαλλικῆς γλώσσας, τῆς γαλλικῆς τέχνης ἐπάνω σ' ὅλο τὸν κόσμο. Μὰ τώρα τὸ μεγάλο ἄστρο δύει «ἄληρες ἡμέρων» στὰ ἔξηντα του χρόνια. Τὴν εἶδα στὸ Παρίσι γιὰ τελευταία φορὰ πρὸ πέντε χρόνων. Τὴν εἶδα καὶ τώρα. Τί διαφορά! Στὸ «Μισάνθρωπο», στὴ Σελιμέν, τὴ μεγαλίτερή της δημιουργία ἔμεινε, μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς, ἡ ἴδια. Κολοσσός. Στὴν «Ἐρωμένη τοῦ βασιλέως» ὡς Ντυμπαρρό, παρ' ὅλο ποῦ ἡ ζωὴ της ὑπῆρξεν ἡ ἐσάρκωση τῆς μεγάλης ἐκείνης ἑταίρας, παρ' ὅλο ποῦ ἔζησε στὴν πράγματικότητα τοὺς τρόπους της καὶ τὸ ντύσιμό της καὶ ποῦ ἀγόρασε τὰ ἴδια τῆς ἐπιπλα, ὑπῆρξε κατώτερη. Μὰ γιατὶ αὐτὴ ἡ ἀνθρώπινη ἀδυνατία τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν νὰ ἐπιμένουν νὰ δοκιμάζουν τὸ ταλέντο τους γιὰ ρόλους ποῦ πειὰ δὲν τοὺς στέκουν; Τὴ σκέψη αὐτὴ τὴ διατυπώνω γιὰ τὴν «'Αννα Καρένιν» καὶ τὴ «Σαπφώ», παρ' ὅλο τὸ καταπληκτικὸ εἴση ποὺ ἔξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ στὴ σκηνὴ ἡ Σεσίλ Σορέλ. Κ' ἔπειτα τὴν ἀδίκησαν οἱ συνεργάτες της. «Ἄν ἔξαιρέσῃ κανένας τὸν ἔξαιρετο καλλιτέχνη Louis Ravel, κανένας ἄλλος δέν κατόρθωσε νὰ πλαισιώσῃ τὴ δόξα της. Τὴν ἀδίκησε ἀκόμα κ' ἡ σκηνὴ καὶ τὰ σκηνικὰ κ' ἡ πλατεῖα ἵσως. Κάθε τὶ ἔχει τὴν ἀξία του στενὰ συνυφασμένη μὲ τὸ περιβάλλον του. Στὴ σκηνὴ τῆς «Comédie Française» ἡ Σεσίλ Σορέλ ἡταν αὐτοκρατόρισα. Στὴ σκηνὴ τοῦ «Κεντρικοῦ» ἔδινε τὴν ἐντύπωση τῆς Εὐγενίας ποῦ ξαναγυρνοῦντος γιὰ τελευταία φορὰ στὸ παλάτι τοῦ Fontainebleau...»

Οι 'Αθηναῖοι φιλότιμα ἔτρεξαν στὸ θέατρο καὶ τὸ γέμισαν ἀπὸ θεωρεῖο μέχρι γαλαρία. Σμόκιν ἐφορέθηκαν, μονόγιαλα ἐστυλώθηκαν, μαλλιά ἐφριζαρίστηκαν, τουαλέττες καινούριες πρωτοφανερώθηκαν μὲ χάρη περίσσια κ' ἐν γένει ὅλοι ἔβαλλαν τὰ δυνατά τους γιὰ νὰ φανοῦν καθώς πρέπει καὶ πολιτισμένοι .. ἀνερατεξό τους Οι 'Αθηναῖες κυρίες μιλούσαν κατὰ τὸ πλείστον ἀθλια Γαλλικὰ μὲ τὴν παρέα τους (καὶ θὰ μιλᾶν γιὰ πολλὲς μέρες ἀκόμα ἐπάνω στὸ ἴδιο θέμα) καὶ κοντολογῆς : τὸ Παρίσι τὸ μεταφέραμε στὴν

«Αθήνα μὲ τὸ ζόρι γιὰ τρεῖς βραδυές 'Απὸ τὴ φαιδρὴ αὐτὴ ἅποψη τὸ θέατρα ἡταν ἐπίσης ἐνδιαφέρον.